Alma Lekniutė

Monetų lobis iš Klaipėdos Muzikinio teatro vietos

2018–2020 m. buvo atliekami archeologiniai tyrimai Danės g. 19 Klaipėdoje, sklype, kuriame rekonstruojamas Muzikinio teatro pastatas. 2018 m. iki įžemio ištirtas 1227 m^2 plotas, žvalgytas apie 110 m^2 plotas (*ATL 2018 metais*, 2019, p. 324–326), 2019–2020 m. – dar 1310 m^2 plotas (*ATL 2019 metais,* 2020, p. 164–166. Tyrimų metu surinkta didelė kolekcija XVI–XX a. radinių, nustatyta, kad Klaipėdos Muzikinio pastato sklypas yra virš buvusio nuo XVII a. įrengto Tilto ravelino gynybinio griovio, kurį po XVIII a. Septynmečio karo iš lėto pradėta užpilti žemėmis, o teritorija pritaikyta miesto ūkiniams poreikiams. Gynybinio griovio užpylimo procesą datuoti padeda atrastos monetos. Pavienė moneta – tai su 1797 m. iškaltais Pavlo I varinės dvi kapeikos (1 pav.).

1 pav. Pavlo I 1797 m. 2 varinės kapeikos. A. Lekniutės nuotr.

Fig. 1. Two copper Paul I kopecks (1797).

2 pav. Lobis perkasoje 1 tyrimų metu in situ. *A. Lekniutės nuotr.*

Fig. 2. The hoard in situ *in trench 1.*

Įdomesnis radinys – tai griovio užpylimo sluoksniuose aptiktas 16 monetų lobis. Monetos aptiktos koncentruotai išbirusios vienoje vietoje, apie 3,5 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, drėgname grunte, kuriame turėjo išlikti oda ar medžiaga, tad tikėtina, jog jos tiesiog pabiro darbų metu iš vieno darbininkų kišenės (2 pav.).

Monetų lobį sudaro 19 mm skersmens (nr. 12 – 16–18,2 mm skersmens) 3 grašių vertės sidabrinės monetos, iš kurių ankstyviausia nukaldinta 1775 m., o vėlyviausia – 1803 m.

A coin hoard from the site of the Klaipėda Music Theatre

In 2018–2020, an archaeological excavation at the Klaipėda Music Theatre reconstruction site was conducted. The location contained the moat of the 17th–19th century bastion. Evidently, a single 1797 copper coin (Fig. 1) was lost when the moat was originally filled in. The excavation also uncovered a hoard of 16 silver Prussian coins (1775–1803) worth a total of 3 groschen (Fig. 2).

1.	Prūsija, 3 grašiai. 1780 m. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRIDERICUS BORUSSORUM REX. Reverso pusėje – 3, 1780, karūnuotas erelis ir užrašas MONETA ARGENT.	
2.	Prūsija, 3 grašiai. 1784 m. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRIDERICUS BORUSSORUM REX. Reverso pusėje – 3, 1784, karūnuotas erelis ir užrašas MONETA ARGENT.	
3.	Prūsija, 3 grašiai. 178? m. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRIDERICUS BORUSSORUM RE... Reverso pusėje – 3 gr. 178? E, karūnuotas erelis ir užrašas MONETA ARGENT.	
4.	Prūsija, 3 grašiai. 1780 m. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRIDERICUS BORUSSORU... REX. Reverso pusėje – 3, 1780 A, karūnuotas erelis ir užrašas MONETA ARGENT.	
5.	Prūsija, 3 grašiai. 178? m. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRIDERICUS BORUSSORUM REX. Reverso pusėje – 3, 178?, karūnuotas erelis ir užrašas MONETA ARGENT.	
6.	Prūsija, 3 grašiai. 1775 m. Nudilusioje averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRIDERI… BO…ORUM REX. Reverso pusėje – 3 gr., 1775 E, karūnuotas erelis ir užrašas MONETA ARGENT.	
7.	Prūsija, 3 grašiai. 1785 m. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRIDERICUS BORUSSORUM REX. Reverso pusėje – 3, 1785 B?, karūnuotas erelis ir užrašas MONETA ARGENT.	
8.	Prūsija, 3 grašiai. 178? m. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRIDERICUS BORUSSORUM REX. Reverso pusėje – 3 gr., 178? E, karūnuotas erelis ir užrašas MONETA ARGENT.	

9.	Prūsija, 3 grašiai. 17?? m. Averso pusėje pavaizduotas nudilęs valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRIDERICUS BORUSSORUM REX. Nudilusioje reverso pusėje – 3 gr., 17?? E, karūnuotas erelis ir užrašas … ARGENT.	
10.	Prūsija, 3 grašiai. 1780 m. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRIDERICUS BORUSSORUM REX. Reverso pusėje – 3 gr., 1780 E, karūnuotas erelis ir užrašas MONETA ARGENT.	
11.	Prūsija, 3 grašiai. 1786 m. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRIDERICUS BORUSSORUM REX. Reverso pusėje – 3, 1786 B, karūnuotas erelis ir užrašas MONETA ARGENT.	
12.	3 grašiai. 1802 m. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRID. WILHELM. III BORUSS. REX. Reverso pusėje – III, 1802A, virš karūnuoto erelio užrašas MON. ARGENT.	
13.	3 grašiai. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRID. WILHELM. III BORUSS. REX. Reverso pusėje – III, 0? (data nudilusi), virš karūnuoto erelio užrašas MON. ARGENT.	
14.	3 grašiai. 1803? m. Nudilusioje averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės FRID. WI... III BORUSS. REX. Nudilusioje reverso pusėje – III, 1803(5)? A, virš karūnuoto erelio užrašas MON…	
15.	3 grašiai. 180? m. Averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą yra raidės ...D. WILHELM. III BORUSS. REX. Reverso pusėje – III, 180? A, virš karūnuoto erelio užrašas MON. ARGENT.	
16.	3 grašiai. 1??5 m. Nudilusioje averso pusėje pavaizduotas valdovo profilis, aplink atvaizdą iš raidžių yra matyti III. Nudilusioje reverso pusėje – III, 1??5 A, karūnuotas erelis.	